

BÉLA BARTOK

Rodil se je 25. marca leta 1881. Bil je madžarski skladatelj in pianist. Klavirja se je naučil igrati pri svoji mami, svojo prvo skladbo pa je komponiral že pri desetih letih. Sodi med najpomembnejše in najvplivnejše skladatelje prve polovice dvajsetega stoletja.

Leta [1898](#) je bil sprejet na prestižni [Dunajski glasbeni konservatorij](#), vendar se je odločil ostati na Madžarskem kjer je obiskoval glasbeno akademijo v [Budimpešti](#). V glasbo dvajsetega stoletja je vnesel številne novosti, ob tem pa je zaslužen tudi za izjemno delo, ki ga je opravil na področju ljudske in etnološko obarvane glasbe centralne Evrope, Balkana, in severne Afrike. Leta 1904 je začel zbirati podatke o ljudski glasbi. Stik z ljudsko glasbo je močno vplival na njegov stil [komponiranja](#), saj je tovrstne [ritmične](#) in [melodične](#) elemente vključeval v svoje skladbe.

Zanimanje za ljudsko glasbo, ki mu je bil zvest vse življenje, je pustilo veliko sledi tudi v njegovem skladateljskem delu. Njegova dela so najbolj bogata in najvplivnejša v obdobju sodobne resne glasbe.

Na njegovo zgodnje ustvarjanje sta močno vplivala Liszt in Strauss, vendar je kljub temu že v svoji prvi pomembnejši simfonični skladbi *Kossuth* (1903) pokazal svojevrstne smernice na katerih je gradil vse življenje.

Leta 1907 je postal profesor klavirja na akademiji v Budimpešti in je nadaljeval z ustvarjanjem glasbenih del.

Po izbruhu 2. svetovne vojne se je preselil v ZDA, kjer pa ni našel pravega navdiha za ustvarjalno delo, v skromnih razmerah in v deželi, ki je ni zanimala njegova glasba, se je počasi načenjalo tudi njegovo zdravje. Zbolel je za [levkemijo](#) in 26. septembra leta 1945 umrl v New Yorku.

DELA

Orkestrska glasba

- 3 [klavirski koncerti](#)
- 2 violinska koncerta
- Koncert za violo in orkester (nedokončan)
- [Koncert za orkester](#)

Koralna glasba

- Cantata Profana (1930)
- »Iz starih časov« (1935)

Komorna glasba

- Sonata za 2 klavirja in tolkala
- Glasba za [godala](#), [tolkala](#) in [čelesto](#)
- 6 [godalnih kvartetov](#)
- 3 sonate za violino in klavir

Klavirska glasba

- Allegro barbaro (1911)
- Sonatina (1915)
- Romunski ljudski plesi (1915)
- Sonata (1926)
- Mikrokozmos (1926, 1932–39)

Scenska glasba

- Grad vojvode Sinjebradca ([opera](#))
- Čudežni mandarin ([balet](#))
- [Leseni princ](#) (balet)

VIRI

- http://www.zofijini.net/oddaje_ciklon_bartok.html
- http://sl.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9la_Bart%C3%B3k
- Breda Oblak: GLASBA V 20. STOLETJU (učbenik za glasbeno vzgojo)
- <http://www.dijaski.net/glasba/referati.html>

